Moderne og enkel bevaring - for den som kan

Flügger satser stort på kompetanse og veiledning rundt det nye bevaringskonseptet Archaia.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Med Archaia lanserer Flügger et helt nytt og stort produktsortiment. Produktene er spesielt beregnet for fredete og bevaringsverdige bygninger, men kan også brukes i andre sammenhenger der det ønskes et tradisjonelt produktvalg eller utseende.

I konseptet inngår en lang rekke produkter for tradisjonelle og moderne behandlinger, og et unikt og omfattende fargekart for utendørs og innendørs fargesetting etter datidens mønster.

Fargekartet omfatter originalfarger fra historiske epoker, komplettert med nye farger som er inspirert av klassisk fargesetting.

Archaia-produktene er spesielt beregnet for fredete og bevaringsverdige bygninger.

Samarbeid

– Konseptet er tatt frem i samarbeid med det danske Nasjonalmuseets avdeling for bygningsvern, og ledende produsenter av tradisjonelle maleprodukter, sier Truls Petter Rosenvinge, daglig leder for Flügger i Norge.

I Norge pågår samtaler med Telemark Museum og Norges institutt for kulturminneforskning (NIKU) for å sikre en avtale om bruk av fargekartet og produktene på norske fredete og bevaringsverdige bygg. Flügger har allerede avtaler med flere kommuner i landet om bruk av Archaia-sortimentet.

Flügger har allerede avtaler med flere kommuner i landet om bruk av Archaia-sortimentet.

Enkelt å velge riktig

Målet med konseptet er å gjøre det enklere å velge riktig behandling og riktige farger som passer til huset og stilen, både for bevaringsverdige hus og nyere hus som skal gis et klassisk utseende og behandling.

Bakgrunnen for at den danske bygningsvernmyndigheten gikk inn i samarbeidet var et ønske om å spre kunnskap om tradisjonell behandling og øke tilgjengeligheten på både produkter og veiledning. Produktene i konseptet er tilgjengelige via Flüggers egne butikker og forhandlere, og både butikkmedarbeidere og produktsupport er opplært i bygningsvern og bruken av Archaia-sortimentet.

St Paul katolske kirke i Bergen er blitt pusset opp med Archaia-produkter.

Ikke for alle

– Dette handler om effektivisering og modernisering av gammel teknologi. Men bruken av produktene krever en grunnleggende forståelse for gamle maleteknikker, materialer og produkter. Rådgivning er uhyre viktig i dette konseptet. Og produktene er ikke for alle, de er fremstilt for håndverkere, sier Thomas Sundmoen ved produktsupporten hos Flügger.

– Vi ønsker selvsagt å spre dette til alle, men må være forsiktige fordi det handler om kompliserte produkter og metoder. Fra forbrukere møter vi stor interesse og en stor etterspørsel, men mange ganger er det kun den estetiske effekten de er ute etter. De har kanskje lest om kalkmalinger i et interiørblad, men når de får vite hva ekte kalkmaling egentlig har for begrensninger i form av holdbarhet og muligheter for rebehandling, ønsker de heller noe annet, sier han.

Produktene selges selektivt til håndverkere og andre som vet hvordan de brukes.

Tre typer behandlinger

Produktene i serien er delt inn i tre kategorier. «Tradisjonelle behandlinger», «Moderne grunninger/ tradisjonelle behandlinger» og «Moderne behandlinger etter tradisjonelt forbilde». Innen alle de tre kategoriene finnes produkter for innvendige tak, platevegger, panel- og tømmervegger samt for trefasader og mineralske fasader.

Konseptet ble tatt frem for å gjøre det enklere å velge riktig behandling for gamle bygg, for på den måten å opprettholde tradisjonen innen overflatebehandling når eldre bygg rehabiliteres. En del av produktserien er også beregnet på moderne bygg der eieren ønsker å benytte behandlinger eller farger tuftet på gamle tradisjoner.

– Vi reiser land og strand rundt for å serve håndverkere som ønsker å bruke produktene. Veiledning er viktig, og vi må ut og analysere underlaget for å se hva huset er behandlet med fra før. Ut fra det gir vi behandlingsanvisninger. Det sier seg selv at det kan vi ikke gjøre for forbrukere som ønsker en estetisk effekt på peisen, men kun for enkelte profesjonelle brukere, sier Thomas Sundmoen.

Produktene i serien er delt inn i tre kategorier. «Tradisjonelle behandlinger», «Moderne grunninger/ tradisjonelle behandlinger» og «Moderne behandlinger etter tradisjonelt forbilde»

De tradisjonelle behandlingene

Produktene i gruppen Tradisjonelle behandlinger tilgodeser krav til bruk av originale overflatebehandlinger. Her finnes linoljemalinger og -grunninger for både innendørs og utendørs bruk, linoljekitt, limfarger og kalkprodukter for fasader.

Produktene er beregnet for bruk ved rehabilitering og istandsetting av verneverdige bygninger etter datidens prinsipper, men kan også brukes på andre eldre bygninger som ikke formelt omfattes av bygningsvern. Underlaget må enten være helt nytt, nullstilt, eller tidligere behandlet med tilsvarende, originale produkter for at behandlingen skal være vellykket.

I historisk bygningstradisjon fantes hverken tradisjon eller mulighet for å helsparkle flater og å bygge opp sjikt med grunninger slik vi gjør i dag. På vegger og i tak ble det i stedet spent papir eller duk for å jevne ut underlaget. Ofte ble malearbeidene utført direkte på puss, tre eller kalkede eller linoljemalte flater.

Moderne grunninger og tradisjonelle malinger

Både kostnader og arbeid kan være omfattende ved å tilbakestille og bygge opp et godt underlag, hvis kun tradisjonelle teknikker er aktuelt. Ved å kombinere moderne sparkler og grunninger og malinger for mellomstrøk med toppstrøk utført med tradisjonelle limfarger og linoljemalinger, unngås mange slike utfordringer med dårlige underlag.

Produktene innen denne kategorien fungerer som en bro mellom nye underlag og tradisjonell overflate og er beregnet for steder hvor det er mer hensiktsmessig å legge vekt på et tilnærmet opprinnelig toppstrøk, enn på en gjennomført original og kostbar rehabilitering og tilbakeføring av konstruksjonen. Metoden kan for eksempel brukes ved reparasjoner av skadete flater og steder hvor det ved tidligere oppussinger er brukt feil malingtyper.

I byggningsvernkonseptet inngår en helt ny produkttype for Flügger, nemlig komposisjonsmaling for tre og for mineralske flater.

– Ved å bruke komposisjonsmaling som en del av bunnbehandlingen, kan man få tradisjonelle maleprodukter som limfarger og linoljemalinger til å fungere på gipsbaserte flater og moderne sparkler og grunninger, sier Thomas Sundmoen.

Moderne behandlinger av tradisjonell type

I mange situasjoner er det ikke aktuelt å benytte tradisjonell limfarge, linoljemaling eller kalkbehandling. Både på moderne og eldre hus kan det være et ønske med overflater som gir et inntrykk av tradisjonelle behandlinger, til tross for at det ikke stilles slike krav ut fra et bevaringshensyn.

For disse anledninger inngår noen av Flüggers vanlige produkter i Archaia-sortimentet. Med disse får man fleksible og rasjonelle løsninger, med produkter som tørker raskt, er enkle å påføre og vedlikeholde, og som gir holdbare og robuste overflater.

De moderne grunn- og toppstrøksmalingene brukes på flater der hvor det tidligere er malt med akryl- eller alkydmalinger, i nyoppførte bygninger eller renoveringer det benyttes moderne byggematerialer og metoder. Gode underlag er for eksempel gipsplater, MDF og lettbetong.

Mer informasjon:

Flügger